

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Kringeling te HEVER

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	12138
Instelling	Vrije Basisschool Kringeling
Directeur	Sara DE SMET
Adres	Ravesteinstraat 2 - 3191 HEVER
Telefoon	015-51.86.25
Fax	015-51.86.25
E-mail	directie@kringeling.be
Website	www.kringeling.be
Bestuur van de instelling	Lag.& Kl.sch. Hever-Schiplaken
Adres	Bieststraat 229 - 3191 HEVER
Scholengemeenschap	Dynamo 7
Adres	Werchtersesteenweg 38 - 3150 HAACHT
CLB	Vrij CLB Haacht-Keerbergen
Adres	Molenstraat 42 - 3140 KEERBERGEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-12-2014, 02-12-2014, 04-12-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-12-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	18-12-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Els VER EECKE
Teamleden	Hilde BOSMANS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	9
3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	20
4.2 Evaluatiepraktijk.....	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?.....	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Kringeling is gelegen in de dorpskern van Hever, een landelijke deelgemeente van Boortmeerbeek. De leerlingenpopulatie telt weinig kansarme of anderstalige leerlingen en vormt een afspiegeling van de lokale gemeenschap. De school mist een geschikte gymzaal en is gehuisvest in krappe en verouderde gebouwen die niet voldoen aan de regelgeving en de comfortvoorwaarden. Het schoolbestuur zoekt naar een alternatief voor de ontoereikende infrastructuur. De meeste teamleden zijn erg begaan met de school. Zij onderschrijven de schoolvisie en beogen een aangenaam en stimulerend schoolklimaat waarin elk kind maximale ontplooiingskansen krijgt. De opeenvolgende directiewissels, de interne visieverschillen en de onzekerheid over de infrastructuur bemoeilijken de schoolwerking. De nieuwe directeur gaat de uitdaging aan om samen met de hardwerkende teamleden de school een nieuw elan te geven en de schoolvisie waar te maken.

De onderwijsinspectie onderzocht het leergebied wiskundige initiatie in de kleuterafdeling en wiskunde in de lagere afdeling. Daarenboven werd in beide afdelingen ingezoomd op het leergebied muzische vorming. Ze peilde ook naar de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering, de evaluatiepraktijk en het algemeen beleid. Daarnaast controleerde het inspectieteam de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en de naleving van elementen uit de regelgeving.

Het team van de kleuterafdeling slaagt voldoende in zijn opdracht om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming na te streven. Vanuit een thematische aanpak zorgen de kleuteronderwijzers voor een variatie aan speelleersituaties die wiskundige en muzische ontdekkingen uitlokken. Ze dagen kleuters uit om op een speelse manier wiskundige inzichten en begrippen te verwerven. Kleuters krijgen ook heel wat stimulansen om diverse muzische technieken en expressievormen te verkennen. Voor beide leergebieden kunnen een aantal speelleerhoeken aan belang winnen. Het team van de kleuterafdeling experimenteert momenteel met het leerplan wereldoriëntatie en wil in de toekomst ook de leerplannen muzische opvoeding en wiskundige initiatie meer als leidraad hanteren. De kleuteronderwijzers beseffen dat leerlijnen en afspraken over thema's, kalenders, pictogrammen, ontwikkelingsmaterialen en speelleerhoeken nodig zijn om continuïteit en gradatie in het onderwijsaanbod te bevorderen. Het vormingstraject dat het team van de kleuterafdeling doorloopt, werpt al vruchten af. De doelgerichte planning leidt tot een evenwichtig onderwijsaanbod en tot een betere afstemming tussen het aanbod, de observaties en de zorg voor kleuters.

De evaluatiegegevens tonen aan dat de leerlingen aan het eind van de lagere afdeling de eindtermen wiskunde voldoende bereiken. Door een maximaal aantal lestijden te investeren, onderstrepen de onderwijzers het belang dat ze hechten aan dit cognitieve leergebied. Ook in de lagere afdeling zijn de leerplannen weinig richtinggevend. Voor de afbakening van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk vertrouwen de onderwijzers vooral op een onderwijsleerpakket. Door een gebrek aan afspraken zijn er tussen de onderwijzers duidelijke verschillen in instructiestijl, klasmanagement en leerbegeleiding. Sommigen zorgen voor actief en realistisch wiskundeonderwijs. Met betekenisvolle situaties stimuleren ze leerlingen om al doende wiskundige ervaringen op te doen en probleemoplossende vaardigheden te verwerven. Deze onderwijzers kiezen voor zelfstandige en actieve werkvormen die aanzetten tot zelfontdekkend leren. Zij benutten deze werkvormen efficiënt om in te spelen op leerlingverschillen en om rekenzwakke leerlingen te ondersteunen. Met de waardevolle X-map voorzien ze de knappe rekenaars van extra uitdaging. Enkele onderwijzers kiezen voor een sterk sturende instructiestijl die vooral gericht is op kennisverwerving en weinig ruimte laat voor leerlinginitiatief en kritische reflectie. In deze klassen is er ook minder aandacht voor preventie en doeltreffende ondersteuning van leerlingen met voorsprong of achterstand voor wiskunde.

Voor muzische vorming komt het team van de lagere afdeling zijn maatschappelijke opdracht onvoldoende na. Er gaat globaal te weinig onderwijstijd naar muzische activiteiten. Het onderwijsaanbod is ontoereikend en niet afgestemd op de verwachtingen van de eindtermen en de leerplannen. In de meeste klassen ligt de klemtoon op de traditionele domeinen beeld- en muzikale opvoeding, terwijl dramatisch spel,

bewegingsexpressie, muzisch taalgebruik en mediaopvoeding weinig aan bod komen. Het gebrek aan teamafspraken veroorzaakt hiaten, breuklijnen en overlappingsen in het onderwijsaanbod. Ook voor de didactische organisatie van dit leergebied laat het team zich weinig inspireren door de basisprincipes en praktische tips uit het leerplan. Daardoor krijgen meerdere domeinen vaak een te eenzijdige invulling. Slechts enkele onderwijzers gaan met aansprekende muzische activiteiten op zoek naar een evenwicht tussen de inoefening van muzische technieken en de ontwikkeling van creatieve en persoonlijke expressievormen. Deze individuele initiatieven verdienen waardering en vormen deels een tegengewicht voor de sterk gestuurde activiteiten en de stereotiepe werkjes in meerdere klassen.

Een aantal beleidskeuzes en initiatieven wijzen erop dat het professionaliseringsbeleid in positieve zin evolueert. Door de teamgerichte vormingsinitiatieven zo veel mogelijk te koppelen aan gefaseerde prioriteitenplannen bevordert de directeur de schoolontwikkeling. Ze tracht daarmee sterker in te spelen op schoolinterne noden en op verwachtingen van de overheid. Daarnaast krijgen de teamleden stimulansen om nascholingen te volgen in functie van hun persoonlijke behoeften en interesses. De directeur gaat de (tussentijdse) effecten van gezamenlijke vormingstrajecten na om tijdig bij te sturen in functie van de vooropgestelde doelen. In de kleuterafdeling leidt dit beleid tot de introductie van vernieuwingen die een positief effect hebben op de onderwijskwaliteit. In de lagere afdeling verlopen vernieuwingsprocessen moeizamer. Sommige teamleden staan weinig open voor elkaars visie en deskundigheid. Daardoor mist het team waardevolle kansen om de aanwezige expertise uit te wisselen en te benutten.

Het schoolteam probeert reeds enige tijd de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te verhogen. Het team van de kleuterafdeling brengt inmiddels de ontwikkeling van de kleuters breed in beeld op basis van doelgerichte observaties. Ondanks het lopende vernieuwingstraject heeft het team van de lagere afdeling nog een hele weg af te leggen op het vlak van evalueren en rapporteren. Door een gebrek aan een gezamenlijke visie mist het team concrete afspraken, procedures en criteria om tot een gelijkgerichte en doelmatige evaluatiepraktijk te komen. Voor de meeste leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's zijn de evaluatie en rapportering onevenwichtig, onvolledig en onvoldoende afgestemd op de krachtlijnen van de leerplannen en de eindtermen. Hoewel de schoolvisie het belang van de totale persoonlijkheidsontwikkeling onderstreept, leggen de onderwijzers hoofdzakelijk het accent op de evaluatie van de cognitieve ontwikkeling. Creatieve, communicatieve, technische, praktische en sociale competenties worden onderbelicht. Bovendien passen de onderwijzers actuele inzichten op breed evalueren aan de hand van alternatieve evaluatie- en rapporteringsvormen weinig toe.

De directeur staat voor de moeilijke opdracht om zich te positioneren binnen een zelfsturend team dat enerzijds door de jaren heen veel autonomie heeft verworven en anderzijds een stabiel beleid nodig heeft. Om de gezamenlijke doelgerichtheid te verhogen, investeert de directeur in visieontwikkeling. In de kleuterafdeling zijn de eerste positieve effecten van dit onderwijskundig beleid zichtbaar. De lagere afdeling heeft nood aan meer sturing, coaching en opvolging om de krachtlijnen van de eindtermen, de leerplannen, de school- en zorgvisie in de klaswerking te vertalen. Om het onderwijskundig beleid te ondersteunen, doet de directeur terecht een beroep op externe deskundigen bij de introductie van vernieuwingen. Op schoolniveau is er echter nog geen intern ondersteunend netwerk dat mee de inhoudelijke koers uitzet en bewaakt. Ook de besluitvorming en communicatie verlopen nog niet optimaal. Het schoolteam neemt waardevolle initiatieven om de sterke en zwakke punten van de schoolwerking te identificeren. Het analyseert de resultaten van interne en externe evaluaties en tevredenheidsonderzoeken echter niet met de nodige diepgang om de onderwijskwaliteit in vraag te stellen en te verbeteren.

De onderwijsinspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling is het advies beperkt gunstig omdat ze de eindtermen voor muzische vorming onvoldoende bereikt. Het advies voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is eveneens beperkt gunstig. Daarnaast dient de school de tekorten in het naleven van de regelgeving over de schooleigen planning van de leergebiedoverschrijdende thema's en over de uitreiking van de getuigschriften en attesten weg te werken. Het inspectieteam gelooft in de capaciteiten en het engagement van het schoolteam, de directeur en het schoolbestuur om samen de werkpunten en de aanbevelingen aan te pakken en ervoor te zorgen dat in de toekomst elke leerling kan schitteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Vanuit een doelbewuste planning zorgen de kleuteronderwijzers ervoor dat kleuters in een speelse en realistische context wiskundige inzichten en begrippen kunnen verwerven door te manipuleren, te exploreren en te experimenteren. De brede en doelgerichte evaluatiepraktijk stelt teamleden in staat om tijdig in te spelen op de specifieke noden van kleuters op het vlak van wiskundige ontwikkeling.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Het team zorgt voor een doelgericht en gevarieerd aanbod voor de verschillende domeinen van dit leergebied. Daarbij krijgen kleuters de nodige impulsen om muzische technieken en expressievormen te verkennen en hun talenten te ontwikkelen. Ook in de observaties en het kindvolgsysteem is er aandacht voor muzische aspecten.

3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Een koepeligen instrument vormt bij alle kleuteronderwijzers de leidraad voor de planning en bewaking van het onderwijsaanbod. Naar aanleiding van een vormingstraject groeit de planmatigheid en doelgerichtheid van het kleuterteam. Conform een schoolinterne afspraak stellen alle kleuteronderwijzers sinds kort geregeld een beperkt aantal dominante ontwikkelingsaspecten voorop die een groot deel van de activiteiten en de verrijking van speelleerhoeken aansturen. Met uitzondering van het leerplan wereldoriëntatie zijn de teamleden weinig vertrouwd met de inhoud van de leerplannen. Daardoor zijn de krachtlijnen en de leerplandoelen voor wiskundige initiatie, muzische opvoeding en mediaopvoeding minder richtinggevend voor de invulling van het onderwijsaanbod.

De kleuteronderwijzers brengen systematisch de nagestreefde dominante doelen uit het koepeligen referentiekader in kaart om het evenwicht en de volledigheid van het aanbod te bewaken en doelgericht bij te sturen. Uit de documenten, de kleuterwerkjes, de gesprekken en observaties blijkt dat de kleuteronderwijzers een breed en gevarieerd aanbod voor de leergebieden in de focus beogen.

De geïntegreerde aanpak binnen gevarieerde thema's zorgt voor horizontale samenhang tussen de leergebieden en kadert wiskundige en muzische activiteiten binnen betekenisvolle leersituaties. De kleuteronderwijzers maken samen een jaarplan met thema's. Dit plan vormt een voorzichtige aanzet om de continuïteit en gradatie van het aanbod over de leeftijdsgroepen heen op elkaar af te stemmen. Met het oog op verticale samenhang ontwikkelden de teamleden in het verleden fiches voor hoeken, rituelen en weerkerende activiteiten.

Deze fiches zijn inmiddels aan actualisering toe. Het team van de kleuterafdeling beseft dat de graduele opbouw van kalenders, pictogrammen, hoekaanduidingen en ontwikkelingsmaterialen voor verbetering vatbaar is. Voor puzzelen en wiskundige begripsverwerving beschikt het team over een uitgewerkte leerlijn. Vanuit de themaplanning besteden alle kleuteronderwijzers intentioneel en systematisch aandacht aan de verwerving van wiskundige begrippen op basis van een gegradeerde lijst.

Binnen speelse contexten organiseren de kleuteronderwijzers diverse activiteiten die de ontwikkeling van wiskundige inzichten en vaardigheden ondersteunen. Daarbij staat actief en zelfontdekkend leren door te manipuleren centraal. In de meeste klassen gaat ruime aandacht naar de domeinen getallenkennis en bewerkingen. Sommige kleuteronderwijzers vinden het moeilijker om activiteiten te bedenken voor de domeinen meten en metend rekenen, en meetkunde. Toch krijgen de kleuters vanuit de activiteiten, speelleermaterialen en rituelen globaal voldoende impulsen om ervaringen op te doen met ordenen, vergelijken, meten en construeren en om een greep te krijgen op tijd en ruimte.

In de kleuterafdeling vinden dagelijks muzische activiteiten en tussendoortjes plaats die kaderen binnen de verschillende domeinen van het leergebied. Vanuit hun creatieve ideeën slagen meerdere kleuteronderwijzers erin om een muzische sfeer te creëren en verwondering uit te lokken. De klasthema's en occasionele culturele voorstellingen of uitstappen vormen bijkomende impressiemomenten die aanzetten tot waarnemen, verbeelden en beschouwen. Kleuters kunnen experimenteren en creëren met verschillende muzische technieken en expressievormen. Sommige kleuteronderwijzers vinden het niet vanzelfsprekend om voor bewegingsexpressie en mediaopvoeding adequate ervaringssituaties te creëren. Voor beeldopvoeding hebben enkele kleuteronderwijzers nog moeite om het muzische proces, de zelfexpressie en de creativiteit te laten primeren op een afgewerkt eindproduct. In een aantal klassen krijgen kleuters meer kansen om vrij aan de slag te gaan met verschillende materialen.

Onder meer met stappenplannen en het keuzebord ontwikkelen de kleuteronderwijzers de zelfredzaamheid, de zelfsturing en het probleemoplossend vermogen van de kleuters. Sommige kleuteronderwijzers stimuleren de kleuters om hun denkproces te verwoorden en zelf oplossingen te zoeken voor muzische of wiskundige problemen. In vrijwel alle klassen dragen de kindgerichte en ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl, de krachtige leeromgevingen, de werk- en organisatievormen en het aangenaam pedagogisch klimaat bij tot een harmonische persoonlijkheidsontwikkeling.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over een ruim gamma aan wiskundige en muzische ontwikkelings- en spelmaterialen. Er zijn ook voldoende klank- en ritme-instrumenten waar de kleuters geregeld mee musiceren. Meerdere kleuteronderwijzers maken zelf uitdagende materialen of spellen aan.

Met het oog op differentiatie en zelfgestuurd leren zijn er mogelijkheden om meer gradatie in speelleermaterialen aan te brengen en om deze materialen gericht in te zetten. Pictogrammen op speelleerhoeken en opbergruimtes missen uniformiteit binnen een klas en gradatie tussen leeftijdsgroepen.

Het dynamisch en functioneel gebruik van de kalenders ondersteunt de ontwikkeling van het tijdsbesef. Via de seizoenklok maken de oudere kleuters ook kennis met de cyclische tijd. Bij de oudste kleuters benutten de kleuteronderwijzers de feesten om aftelkalenders op een speelse wijze in het onderwijsleerproces te integreren. Grote spiegels en meetinstrumenten, zoals zandlopers en groeimeters, ontbreken in sommige klassen of worden onvoldoende aangewend.

In een aantal klassen benutten of verrijken de kleuteronderwijzers de mogelijkheden van de winkelhoek, de zand- of watertafel, de verkleedhoek, of de boekenhoek te weinig in functie van de leergebieden in de focus.

De oudere kleuters gebruiken de klascomputers onder meer voor muzische en wiskundige activiteiten. Bovendien schakelen sommige kleuteronderwijzers de recent aangekochte tablets efficiënt in.

Infrastructuur De leerkracht lichamelijke opvoeding voorziet af en toe een aanbod voor ritmiek en bewegingsexpressie. De school mist echter een geschikte en veilige gymruimte voor de kleuters. Dat hypothekeert de kwaliteit van het aanbod voor bewegingsopvoeding en –expressie.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Door duidelijke schoolafspraken zijn de planning, het aanbod en de evaluatiepraktijk in toenemende mate op elkaar afgestemd. Er is een positieve evolutie merkbaar wat betreft doelgericht observeren. De kleuteronderwijzers observeren sinds kort geregeld de vooropgestelde dominante ontwikkelingsaspecten. Sommigen zijn daarbij nog zoekende. De meeste kleuteronderwijzers gaan niet systematisch na of kleuters ook de vooropgestelde (wiskundige) begrippen beheersen.

Naast de dominante ontwikkelingsaspecten noteren de kleuteronderwijzers tussendoor andere toevallige of gerichte observaties voor wiskundige initiatie en muzische vorming. Ze hanteren daarbij verschillende registratiesystemen. Met het oog op evaluatie van inzichten en vaardigheden doen de kleuteronderwijzers met mate een beroep op speelwerkblaadjes. Een beperkt aantal kleuteronderwijzers brengt ook de evolutie in kindtekeningen in beeld. Om de beeldvorming te vervolledigen, leggen de oudste kleuters een schoolrijpheidstest af die onder meer peilt naar de beheersing van een aantal rekenvoorwaarden.

Op basis van hun observaties en informatie uit oudergesprekken vullen de kleuteronderwijzers twee keer per schooljaar het kindvolgsysteem in. Dit screeningssysteem is deels afgestemd op het koepeligen referentiekader. Het is gradueel opgebouwd en brengt verschillende aspecten van de wiskundige en muzische ontwikkeling in kaart.

Kleuteronderwijzers sturen hun onderwijs- en zorgaanbod bij op basis van de verzamelde evaluatiegegevens. Het team analyseert deze gegevens minder met het oog op kwaliteitszorg op groeps- en schoolniveau.

Rapporteringspraktijk
Interne en externe communicatie

Ouders krijgen informatie over de klaswerking via een informatieavond, thema- of weekbrieven, het heen-en-weerschriftje, of klasblogs. Er zijn verschillen tussen kleuteronderwijzers in de mate waarin ze bepaalde informatiekanalen benutten. Tijdens twee oudercontacten wisselen kleuteronderwijzers en ouders informatie uit over de ontwikkeling van de kleuters. Ouders van kleuters met specifieke ondersteuningsbehoeften worden frequenter uitgenodigd voor overleg.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het kindvolgsysteem biedt een voldoende breed en evenwichtig beeld van de ontwikkeling van de kleuter. Informatie uit overgangs- en oudergesprekken, multidisciplinair overleg (MDO) en eventuele testresultaten vervolledigen de beeldvorming.

De doelgerichte observaties en het kindvolgsysteem bieden de nodige aangrijpingspunten voor preventieve basiszorg in de klas. In de planningsdocumenten van de kleuteronderwijzers zijn weinig sporen te vinden van vooraf geplande differentiatie- of remediëringsactiviteiten. Toch nemen kleuteronderwijzers hun verantwoordelijkheid in de eerstelijnszorg op door kleuters te begeleiden bij bepaalde activiteiten, door te differentiëren in opdrachten en materialen of door activiteiten te hernemen. Bij de oudere kleuters maken kleuteronderwijzers doeltreffend gebruik van het keuzebord om te differentiëren en om erover te waken dat kleuters de verschillende speelleerhoeken bezoeken. Vanuit preventief oogpunt heeft pre-teaching nog geen ingang gevonden in de kleuterafdeling. Kleuteronderwijzers melden risico- of zorgkleuters aan voor het MDO. De structuur van de voorbereidingsformulieren en van het MDO-verslag stimuleert het handelingsgericht werken van de klas- en ondersteuningsleerkrachten.

Met het oog op de overgang naar het eerste leerjaar kiezen de directeur en het zorgteam ervoor om het beperkte aantal ondersteuningsuren vooral in te zetten voor vraaggestuurde remediëring bij de oudste kleuters. Globaal richten specifieke zorginterventies van kleuteronderwijzers en ondersteuningsleerkracht zich in hoofdzaak op korte termijnproblematieken. Het is geen verworvenheid om doelen en acties op langere termijn af te bakenen en een gefaseerd ondersteuningsplan uit te werken.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het professionaliseringsplan sluit goed aan bij de onderwijskundige werkpunten voor de kleuterafdeling. Zo staan een systematische verkenning van de verschillende leerplannen -waaronder muzische vorming- en de graduele uitbouw van pictogrammen, kalenders en hoeken op de vernieuwingsagenda. In het kader van persoonlijke professionalisering volgden sommige kleuteronderwijzers nascholingen in verband met muzische vorming of wiskundige initiatie. Effecten van individuele of gezamenlijke professionaliseringsinitiatieven zijn duidelijk zichtbaar in de klaspraktijk.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Zij zorgt voor een evenwichtig en doelgericht aanbod. Specifiek voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong voorzien de meeste onderwijzers een aangepast en uitdagend leerstofaanbod. De evaluatiegegevens geven een behoorlijk beeld over de ontwikkeling van de wiskundige competenties van de leerlingen weer.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader

De school legt goede outputresultaten voor en toont aan dat de meeste leerlingen de eindtermen voor wiskunde bereiken.

Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Bij de planning en de voorbereiding van het aanbod baseren de onderwijzers zich op een onderwijsleerpakket. Ze gaan ervan uit dat de consequente toepassing van dit leerpakket de volledigheid, de continuïteit en de samenhang garandeert. De analyse van de planningsdocumenten en het leerlingenwerk geven een evenwichtig en breed onderwijsaanbod voor alle domeinen van dit leergebied weer.

Voor een goede verticale samenhang verwijzen de onderwijzers naar de doorgaande lijn in het onderwijsleerpakket. Andere formele afspraken op schoolniveau om de gradatie en de continuïteit te bevorderen, zijn niet voor handen. Er is weinig uniformiteit wat betreft de aanwending van actieve werkvormen, de aanwezigheid en het functioneel gebruik van ondersteunende materialen, het gelijkgericht gebruik van een strategie om de leerhouding van de leerlingen te ontwikkelen...

Het leerplan is geen concreet richtsnoer voor de didactische organisatie van het leerproces. Niet alle onderwijzers zijn vertrouwd met de visie en uitgangspunten van het leerplan. Er is een grote verscheidenheid in de wijze waarop de onderwijzers het wiskundig leren benaderen als een constructief leerproces. Het verwerven van probleemoplossende vaardigheden door de leerlingen hangt in sterke mate samen met de instructiestijl van de onderwijzers. Door een open vraagstelling die uitnodigt tot verwoorden en verder denken, stimuleren de onderwijzers de leerlingen om kritisch na te denken over de eigen oplossingsstrategie en die van anderen. Bij de oudste leerlingen echter sturen de onderwijzers het leerproces in sterke mate aan en krijgt de kennisoverdracht de overhand.

In de eerste en tweede graad krijgen de leerlingen kansen om het onderwijsaanbod actief en gedifferentieerd te verwerken. De onderwijzers besteden doelgericht aandacht aan actief wiskundeonderwijs waarbij de leerlingen al handelend wiskundige inzichten kunnen verwerven. Deze onderwijsaanpak waarbij de leerlingen binnen realistische en betekenisvolle contexten concrete ervaringen en inzichten opdoen, verhoogt de betrokkenheid van de leerlingen en bevordert de transfer naar nieuwe situaties.

Onder de vorm van hoeken- en contractwerk krijgen de leerlingen kansen om zelfstandig te werken. Er bestaan hierrond geen echte schoolafspraken waardoor diversiteit in uitvoering waarneembaar is. In een aantal klassen zijn de invulling en aanwending van deze zelfstandige werkvormen voorbeelden van goede praktijk. De onderwijzers plannen doelgericht bijkomende oefenkansen om het geleerde verder toe te passen of te verwerken en integreren heel gericht oefenmaterialen die inspelen op de specifieke noden van de individuele leerling.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

Alle onderwijzers vinden wiskunde als cognitief leergebied belangrijk. Dit komt onder meer tot uiting in de gesprekken maar ook in de onderwijstijd die hiervoor wordt uitgetrokken. De analyse van de planningsdocumenten toont aan dat de meeste onderwijzers, rekening houdend met de aangereikte tijdsverdeling volgens de eigen onderwijskoepel, maximale onderwijstijd voor dit leergebied uittrekken.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Op schoolniveau zijn voldoende basismaterialen aanwezig om de leerlingen tot de vooropgestelde inzichten te laten komen. Enkele onderwijzers benutten de aanwezige ICT-infrastructuur en schakelen dit medium in om leerstof in te oefenen bij hoeken- en contractwerk.

In het klasbeeld is er weinig uniformiteit in de aanwezigheid van heuristieken en algoritmes waar de leerlingen visueel op kunnen terugvallen bij het oplossen van oefeningen. In enkele klassen zijn nauwelijks ondersteunende wandplaten aanwezig of bevinden ze zich op een weinig functionele plaats.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De meeste onderwijzers evalueren de leerlingen voornamelijk op basis van de methodegebonden toetsen. Dat leidt op schoolniveau tot een vrij evenwichtige en representatieve evaluatie voor de verschillende domeinen van het leerplan. Met het oog op automatisering voorzien sommigen bijkomend eigen toetsen voor het domein bewerkingen. Differentiatie op het vlak van evaluatie heeft nog weinig ingang gevonden.

Aanvullend neemt het team voor wiskunde de genormeerde toetsen van een leerlingvolgsysteem af. Deze resultaten bepalen onder meer welke leerlingen tijdens het multidisciplinair zorgoverleg besproken worden. Enkele leerjaren nemen deel aan koepeleigen externe (eind)toetsen.

In meerdere klassen is een correlatie merkbaar tussen de evaluatiegegevens en de zorginterventies. De onderwijzers nemen gepaste acties op leerlingniveau om vastgestelde hiaten te remediëren of schakelen de ondersteuningsleerkracht doelgericht in.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het zorgbeleid vormde de laatste jaren een schoolprioriteit. In gezamenlijk overleg actualiseerde het schoolteam de zorgvisie.

Structuren, afspraken en procedures ondersteunen de beeldvorming en de voorbereiding van het MDO. De informatie in het leerlingvolgsysteem geeft een brede beeldvorming over de wiskundige competenties van de leerlingen weer. De grondige voorbereiding van de MDO's biedt een solide basis om zorginterventies op leerlingniveau te plannen en uit te voeren.

De inventarisatie van stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende (sticordi-)maatregelen op klasniveau zorgt ervoor dat onderwijzers tussen opeenvolgende leerjaren een duidelijk zicht hebben op de ondersteuningsmaatregelen waarop de leerlingen recht hebben.

Niettegenstaande alle leerkrachten actief betrokken waren bij de herwerking van de zorgvisie, stelt de onderwijsinspectie op uitvoeringsniveau grote onderlinge verschillen vast. De kwaliteit en de intensiteit van de eerstelijnszorg zijn sterk leerkrachtafhankelijk. In sommige leerjaren is de onderwijzer de spil van de preventieve basiszorg. Differentiatie zit structureel ingebed in de hele werking. Verlengde instructiemomenten en zelfstandige werkvormen worden benut om leerlingen klasintern te ondersteunen of bij te werken. In een aantal klassen daarentegen monden sterk gestuurde, klassikale instructiemomenten uit in individuele werkmomenten waarbij de onderwijzer voornamelijk een controlerende functie heeft. Deze teamleden benutten deze momenten te weinig om klasinterne differentiatie op een systematische, doelgerichte en efficiënte wijze uit te bouwen.

Structureel is er voor alle klassen ondersteuning door het zorgteam voorzien. Tijdens deze bijkomende ondersteuningsmomenten vinden onder meer remediërende activiteiten plaats. In een aantal klassen wendden de onderwijzers deze zorguren te gemakkelijk aan voor klasopsplitsing of momentane hulpverlening.

Vermeldenswaard zijn de inspanningen die het schoolteam levert om voor leerlingen met een leervoorsprong een uitdagend en stimulerend onderwijsaanbod te voorzien. Uit gesprekken met de leerlingen blijkt dat de X-map heel positief wordt onthaald. Het is dan ook merkwaardig dat het gebruik van de X-map geen ingang vindt in de derde graad.

Het schoolteam heeft beperkte ervaring met een handelingsgerichte en planmatige aanpak van leerlingen met een zekere leervertraging voor wiskunde.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. Het onderwijsaanbod is ontoereikend en niet evenwichtig samengesteld. De leerlingen krijgen onvoldoende kansen om hun talenten binnen alle domeinen van dit leergebied te ontwikkelen. De onderwijzers stemmen de didactische aanpak onvoldoende af op de uitgangspunten van de eindtermen. In sommige klassen gaat er weinig intentionele aandacht en te weinig onderwijstijd naar dit leergebied. Een doelgerichte evaluatie- en rapporteringspraktijk ontbreken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

In verhouding tot de andere leergebieden zijn er voor muzische vorming weinig outputgegevens beschikbaar. Noch op basis van outputgegevens noch op basis van planning kan de school aantonen dat ze voor muzische vorming in haar maatschappelijke opdracht slaagt.

Het leerplan vormt niet het richtinggevend kader voor de planning, de bewaking en de uitwerking van de muzische activiteiten. Enkele onderwijzers leggen uit verantwoordingsperspectief een jaarplanning voor als leidraad voor de invulling van het muzisch aanbod. In werkelijkheid zijn er echter weinig overeenkomsten tussen de voorziene planning en het werkelijke aanbod. Bovendien hebben zogenaamde muzische activiteiten in meerdere gevallen weinig affiniteit met muzische vorming. Illustratief hiervoor zijn de aangeleerde liederen binnen godsdienst en Frans. De onderwijzers kaderen dit activiteitenaanbod binnen muzische vorming maar stellen hierbij geen muzische doelen voorop.

Het gebrek aan afspraken op schoolniveau en de eenzijdige benadering van muzische vorming in een aantal klassen hypothekeren een graduele en evenwichtige opbouw van het onderwijsaanbod. In meerdere leerjaren tonen de planningsdocumenten weinig evenwicht tussen de verschillende domeinen van het leerplan en beperkt het aanbod zich voornamelijk tot beeldopvoeding en enkele aspecten van muzikale opvoeding. Persoonlijke interesses of een gebrek aan de nodige expertise om inhouden van bepaalde domeinen om te zetten naar muzische expressievormen liggen hierbij aan de basis.

Dramatisch spel, muzisch taalgebruik, bewegingsexpressie en mediaopvoeding komen sporadisch aan bod. De meeste onderwijzers zijn niet vertrouwd met de inhoud van deze deelleerplannen. Dit komt onder meer tot uiting in de gesprekken. Zo zijn sommige onderwijzers zich er niet van bewust dat ze met de aangeboden bewegingstussendoortjes enkel doelen nastreven die betrekking hebben op de handelingsmotoriek en niet op het expressieve karakter van de beweging. Zeer recent maakten de onderwijzers een eerste keer kennis met het leerplan mediaopvoeding.

Sommige onderwijzers benutten de mogelijkheden om samenhang met andere leergebieden te creëren. Vooral de link met wereldoriëntatie en in mindere mate met Nederlands springen in het oog. Enkele onderwijzers integreren bewust doelen van de leergebiedoverschrijdende thema's ICT en leren leren binnen de lessen muzische vorming. Meerdere onderwijzers hebben echter weinig voeling met de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Het team van de lagere afdeling stelde bovendien nog geen schooleigen planning op met het oog op een gelijkgerichte en gradueel opgebouwde implementatie van deze eindtermen.

Er is een vrij grote diversiteit in de muzische benadering en de uitwerking van muzische activiteiten. In meerdere leerjaren krijgen leerlingen vooral sterk gestuurde of voorgestructureerde opdrachten waarin de ruimte voor authenticiteit en zelfexpressie beperkt is. Dat leidt tot stereotiepe eindproducten. Enkele onderwijzers beschikken over de nodige expertise om kwaliteitsvolle muzische activiteiten uit te bouwen. Naast het aanleren van technieken besteden ze voldoende aandacht aan het beschouwen en creëren binnen het muzische proces. Ze stimuleren de creativiteit bij de leerlingen en motiveren de leerlingen om muzische expressievormen te exploreren en ermee te experimenteren. Het is een gemiste kans dat deze goede particuliere voorbeelden niet doorstromen naar andere klassen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De meeste onderwijzers opteren voor een minimale besteding van de onderwijstijd voor muzische vorming. Enkele onderwijzers trekken structureel te weinig tijd uit voor dit leergebied. Uit de gesprekken en op basis van de analyse van de planningsdocumenten blijkt dat muzische vorming bovendien geregeld moet wijken voor andere leergebieden of dat voorziene activiteiten niet worden gegeven. Daardoor is de onderwijstijd te beperkt om het leerplan toe te passen en de leerplandoelstellingen te realiseren.

Er is geen constante in de wijze waarop de onderwijzers een beroep doen op het cultureel aanbod in de buurt. Enkele teamleden brengen een bezoek aan ateliers in de buurt of werken samen met een kunstenaar. Dit aanbod is een waardevolle aanvulling en verruiming voor het eerder schrale muzisch aanbod op schoolniveau.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Op schoolniveau zijn er voldoende materialen aanwezig om de doelen voor muzische vorming te realiseren. De mate waarin de onderwijzers gebruik maken van de beschikbare materialen wisselt sterk. Zo beperkt de invulling van het domein muziek in enkele klassen zich tot het occasioneel zingen van een lied en krijgen de leerlingen nauwelijks kansen om te experimenteren met muziekinstrumenten.

In de school zijn weinig naslagwerken aanwezig die als inspiratiebron kunnen dienen voor de invulling van dit leergebied.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief

Op schoolniveau bestaan er geen afspraken over de evaluatie van dit leergebied. De onderwijzers beslissen autonoom over de frequente en de wijze waarop ze de muzische competenties van leerlingen evalueren. Meerdere onderwijzers verwoorden dat de inzet van de leerlingen doorslaggevend is voor de evaluatie. Zelden worden specifieke doelen voorop geplaatst.

Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig Interne en externe communicatie</i>	Het onevenwicht in het onderwijsaanbod weerspiegelt zich in de evaluatie en rapportering. In sommige klassen rapporteren de onderwijzers nauwelijks over de domeinen muzikale opvoeding, dramatisch spel, muzisch taalgebruik en bewegingsexpressie. Het huidige rapport beperkt zich tot een globale beoordeling en geeft ouders beperkt zicht op de verworven muzische kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes van hun kind.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming Zorg</i>	Het leerlingvolgsysteem bevat nauwelijks informatie over de muzische ontwikkeling van de leerlingen. De onderwijzers verklaren dat muzische talenten van leerlingen zelden besproken worden tijdens MDO's. Door deze beperkte beeldvorming komen muzische talenten van leerlingen weinig tot hun recht en worden ze in een aantal gevallen onvoldoende gestimuleerd.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen Interne expertise</i>	De laatste decennia ging er op schoolniveau weinig gerichte aandacht naar het leergebied muzische vorming. De deelleerplannen voor muzische vorming die dateren van de jaren negentig, werden niet op schoolniveau geïntroduceerd en geïmplementeerd. Bij de vorige schooldoorlichting formuleerde het inspectieteam hier rond een duidelijke aanbeveling. Tijdens deze doorlichting stelt het inspectieteam opnieuw vast dat er nog steeds geen structurele deskundigheidsbevordering voor muzische vorming heeft plaatsgevonden en dat dit leergebied pas over enkele jaren in de prioriteitenplanning opgenomen is. Enkele teamleden benutten doelgericht individuele vormingsmogelijkheden om zich te verdiepen in bepaalde aspecten van muzische vorming en slagen erin om een rijk, gevarieerd en creatief aanbod te programmeren. Voorlopig wendt de school de competenties van de individuele teamleden weinig aan om de kwaliteit van muzische vorming in andere klassen te optimaliseren.
Visieontwikkeling	In de visie op onderwijs en opvoeding stelt het schoolteam dat ze het kind en zijn vorming als totale persoon centraal stellen en dat ze beeldende opvoeding en muziek als volwaardige vakken beschouwen. Een aantal onderwijzers behandelt dit leergebied eerder stiefmoederlijk en slaagt er niet in om de schoolvisie waar te maken.
Inbreuk(en) op regelgeving	De school beschikt niet over een eigen planning waarmee ze kan aantonen dat ze de leergebiedoverschrijdende eindtermen nastreeft (decreet basisonderwijs – art.44 § 2.2°).

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) op maar doet dat nog onvoldoende op een systematische wijze. Aan de opmerking van de externe dienst in 2012 om een systematisch georganiseerd preventiebeleid op te zetten, werd pas enkele maanden geleden een gevolg gegeven. Sinds kort is de school gestart met de uitwerking van een globaal preventieplan en een jaarlijks actieplan waarin tekorten zijn opgenomen die reeds lange tijd aanslepen. Deze plannen besteden nog niet de gewenste aandacht aan budgettering, evaluatie en bijsturing. Ook het opsporen en voorkomen van risico's door de interne dienst dateren van recente datum. Het personeel wordt niet systematisch betrokken bij het BVH-beleid. De weinig dynamische en systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de afgelopen jaren laat zich voelen in de feitelijke situatie.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en van de interne dienst blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van woonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost. Wat moet verbeteren, is recent in de planning opgenomen. Er is weinig initiatief om, in afwachting van een oplossing ten gronde, de actuele situatie minimaal te verbeteren. Zo blijkt dat er nog steeds geen of onvoldoende gevolg is gegeven aan meerdere opmerkingen uit het verslag van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk en aan een aantal opmerkingen uit het brandpreventieverslag van 20 november 2006.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Aanvullend stelt de onderwijsinspectie meerdere problemen rond de woonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving vast. Een aantal van deze problemen werden reeds tijdens de doorlichting in september 2008 gesignaleerd. De parochiezaal, die als gymzaal én als refter wordt gebruikt, is niet geschikt voor lessen bewegingsopvoeding. Het lokaal boven deze parochiezaal en een aantal andere speel-, leer- en werkruimtes voldoen niet aan de minimale comfortvoorwaarden. Tevens is er op verschillende plaatsen valgevaar. Ook op vlak van gezondheid en hygiëne zijn er meerdere tekorten. Er zijn onvoldoende toiletten voor personeel en leerlingen. Bovendien voldoen de sanitaire installaties niet aan de regelgeving. Er is geen aangepast verzorgingslokaal beschikbaar.

De onderwijsinspectie besluit derhalve tot een beperkt gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarde. De school dient de organisatie van het BVH-beleid te optimaliseren en de vastgestelde tekorten door interne en externe diensten weg te werken om zo het comfort, de gezondheid en de veiligheid van de leerlingen en het personeel te garanderen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Enkele jaren geleden maakte het schoolteam met externe begeleiding een schoolanalyse. De beide teams selecteerden een aantal prioritaire aandachtspunten op basis van deze sterkte-zwakteanalyse. De huidige directeur heeft de meeste aandachtspunten overgenomen in haar prioriteitenplanning en legde daarbij schoolprioriteiten op korte en middellange termijn vast. In de aanloop naar de doorlichting voegde de directeur een aantal aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag toe als krijtlijn voor het professionaliseringsbeleid. Dit resulteerde in een prioriteitenplanning op schoolniveau, een planning voor de zorg en een aparte prioriteitenplanning op niveau van de kleuter- en lagere afdeling. De directeur koppelde de prioriteiten aan nascholingsinitiatieven, bakende concrete inhouden af en stelde een aantal specifieke doelen voorop.

In het schoolwerkplan is de visie op professionalisering bondig beschreven. De directeur verwacht dat ieder personeelslid jaarlijks tijdens de schooluren minimaal één en maximaal twee nascholingen volgt in functie van persoonlijke noden, behoeften en interesses.

Ondersteuning In aansluiting bij de lopende prioriteiten organiseert de directeur teamgerichte nascholingen die plaatsvinden tijdens personeelsvergaderingen en studiedagen. Ze doet hiervoor geregeld een beroep op externen. Daarnaast biedt het kernteam ondersteuning bij de voorbereiding van personeelsvergaderingen. In deze vergaderingen gaat de nodige aandacht naar onderwijskundige onderwerpen. Zo vormde het zorgbeleid een rode draad doorheen de personeelsvergaderingen van het afgelopen en huidige schooljaar.

In de lagere afdeling leggen enkele onderwijzers weinig professionele openheid aan de dag. Hierdoor krijgen praktijkgerichte werkvormen zoals hospiteren, intervisie ... nauwelijks kansen.

De kleuteronderwijzers waarderen dat personeelsvergaderingen geregeld worden opgesplitst per onderwijsniveau zodat ze samen inhouden kunnen uitdiepen die specifiek zijn voor het kleuteronderwijs. Zij zijn ervan overtuigd dat deze aanpak een meer doeltreffende werking genereert.

De overzichtelijke agenda voor de personeelsvergaderingen en de gestructureerde verslaglegging met aandacht voor acties en besluiten zijn een positieve evolutie binnen het schoolbeleid.

Positief is ook de aandacht voor multiplicatie, waarbij teamleden op personeelsvergaderingen rapporteren over inzichten, vaardigheden en materiaal verworven tijdens gevolgde individuele nascholingen. Impliciet wordt van de teamleden verwacht dat ze opgedane inzichten of vaardigheden proberen te implementeren op de klasvloer of in de schoolwerking.

Doeltreffendheid Om de implementatie van schoolprioriteiten op te volgen, brengt de directeur het effect van vormingsinitiatieven in kaart. De directeur baseert zich hiervoor op gesprekken met de teamleden, de analyse van documenten, de gegevens afkomstig van de externe begeleider, korte klasbezoeken...

De gefaseerde aanpak van het nascholingstraject rond planmatig en doelgericht werken in de kleuterafdeling vormt een voorbeeld van goede praktijk. Bij aanvang werden concrete en resultaatgerichte doelen geformuleerd. Hierbij aansluitend vinden meerdere acties en professionaliseringsinitiatieven gespreid in de tijd plaats. Tijdens de schooldoorlichting stelde het inspectieteam vast dat dit traject de kwaliteit van het kleuteronderwijs verhoogt.

Met de oprichting van een kernteam wilde de directeur een breder draagvlak creëren voor de uitwerking van schoolprioriteiten. Gesprekken met de teamleden tonen aan dat deze doelstelling voorlopig niet wordt behaald.

Ontwikkeling De invulling en bijsturing van dit proces tonen aan dat de school volop zoekende is om een kwaliteitsvolle invulling te geven aan deskundigheidsbevordering. De school heeft in het verleden weinig aandacht besteed aan de vernieuwingen die de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplannen met zich meebrachten. Het huidige beleid probeert een ontwikkelingsdynamiek op gang te brengen om zo een gepast antwoord te geven op de schoolinterne noden en de verwachtingen van de overheid. Uit de gesprekken blijkt dat de meeste teamleden een bereidheid tot professionalisering en actieve betrokkenheid bij de schoolontwikkeling aan de dag leggen.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De evaluatie- en rapporteringspraktijk zijn reeds enige tijd een prioritair werkpunt. In de lagere afdeling vormde een studiedag rond evalueren en rapporteren de start van een vernieuwingstraject. Bij de meeste teamleden groeit het besef dat de huidige evaluatievormen en de rapportering aan herziening toe zijn en niet stroken met de actuele inzichten op brede evaluatie. Op een aantal vlakken blijven er echter wezenlijke en hardnekkige verschillen over evaluatie en rapporteren tussen de graden bestaan. Hierdoor slaagt het team van de lagere afdeling er niet in om na bijna twee jaar tot een gezamenlijke en gedragen visie te komen. In de kleuterafdeling ontwikkelde zich impliciet een eensgezinde visie op evalueren en bevorderen duidelijke afspraken een gelijkgerichte benadering van de observatiepraktijk.

Ondersteuning De uiteenlopende visies bemoeilijken het maken van concrete afspraken en het uitwerken van procedures die de evaluatiepraktijk stroomlijnen. Ook het schoolwerkplan biedt weinig houvast aangezien het niet meer representatief is voor de schoolwerking. De grote mate van autonomie vertaalt zich vooral in de lagere afdeling in een diverse aanpak.

In de evaluatiepraktijk van de kleuterafdeling ligt het accent op observeren. In het kader van het vernieuwingstraject rond planmatig en doelgericht werken, experimenteert het kleuterteam momenteel met de systematische observatie van vooropgestelde dominante doelen. Daarnaast verrichten de kleuteronderwijzers bijkomende observaties in functie van het kindvolgsysteem. Het team van de kleuterafdeling mist een efficiënt registratiesysteem dat de verschillende observatiesystemen samenbrengt en de planlast reduceert. Ook voor bewegingsopvoeding zijn de gehanteerde observatiecriteria en het

kindvolgsysteem gebaseerd op verschillende referentiekaders waardoor observaties en registratie niet optimaal op elkaar zijn afgestemd.

In de lagere afdeling baseren de onderwijzers zich voor Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie en Frans vooral op de toetsen van het gehanteerde onderwijsleerpakket. Om diverse redenen passen sommige onderwijzers deze methodegebonden toetsen aan of voorzien ze aanvullend zelfgemaakte toetsen. Hoewel externe eindtoetsen bedoeld zijn voor interne kwaliteitszorg op schoolniveau, zet een onderwijzer deze toetsen ook in voor de leerlingenevaluatie.

In de algemene schoolvisie geeft het schoolteam onder meer aan dat ze de totale persoon centraal stelt en de leerplannen, eindtermen en ontwikkelingsdoelen als uitgangspunt neemt. Die visie trekt het team niet door in de uitwerking van de evaluatiepraktijk. Uit een steekproefsgewijze analyse van de toetsen en rapporten blijkt dat er in de lagere afdeling voor meerdere leergebieden een overdreven klemtoon ligt op de evaluatie van de cognitieve ontwikkeling. Door hun frequentie en uitgebreidheid neemt de afname van kennisgerichte toetsen in een aantal klassen bovendien veel kostbare onderwijstijd in beslag. Binnen het leergebied Nederlands ligt het zwaartepunt van de evaluatiepraktijk op spelling en taalbeschouwing. De onderwijzers evalueren wereldoriëntatie in hoofdzaak aan de hand van schriftelijke toetsen die vooral kennis en cognitieve vaardigheden meten. Ze beoordelen zelden praktische of technische vaardigheden. Ook ICT-competenties worden niet geëvalueerd of gehonoreerd. Er zijn eveneens weinig evaluatiegegevens beschikbaar voor de overige leergebiedoverschrijdende thema's waardoor het team er niet in slaagt om de totale persoonlijkheidsontwikkeling in kaart te brengen.

De onderwijzers hebben niet de gewoonte om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de uitgangspunten en de verwachtingen van de eindtermen en de leerplannen. Niettegenstaande de communicatieve vaardigheden in de leerplannen voor Nederlands en Frans een centrale plaats innemen, evalueren de meeste onderwijzers het mondeling taalgebruik nauwelijks. Daarenboven hebben ze te weinig aandacht voor de evaluatie van creatief schrijven bij Nederlands. Voor muzische vorming is de relatie met het leerplan evenmin duidelijk. Bepaalde domeinen worden zelden of nooit door sommige onderwijzers beoordeeld. De leerkrachten lichamelijke opvoeding focussen hun gradueel opgebouwde evaluaties in hoofdzaak op bepaalde aspecten van het domein motorische competenties. Ze hebben beduidend minder oog voor de leerplandomeinen gezonde en veilige levensstijl, en sociaal functioneren. Het domein zelfconcept ontbreekt in hun observaties en in de rapportering. De evaluatiepraktijk voor wiskunde vertoont over het algemeen meer evenwicht tussen de verschillende domeinen.

Door een gebrek aan ondersteunende evaluatie-instrumenten of afspraken over evaluatiecriteria zijn er grote verschillen in de wijze waarop onderwijzers attitudes en praktisch-technische, muzisch-creatieve of communicatieve vaardigheden beoordelen. Slechts enkelen stellen daarbij doordachte en heldere evaluatiecriteria voorop. Bij de meesten is de beoordeling vooral gestoeld op subjectieve indrukken.

Om risicokinderen tijdig te signaleren en te remediëren, hanteert de school een volgsysteem in beide afdelingen. Het kindvolgsysteem van de kleuterafdeling is een screeningsinstrument dat de evolutie van kleuters voor verschillende aspecten van de persoonlijkheidsontwikkeling in beeld brengt op basis van observaties. Het kleuterteam tracht de afname van testen bij kleuters te beperken door enkel bij de oudsten systematisch een schoolrijpheidstest af te nemen. Ter vervollediging van de beeldvorming onderwerpt het zorgteam bepaalde kleuters uitzonderlijk aan andere genormeerde testen.

In de lagere afdeling bestaat het leerlingvolgsysteem onder meer uit genormeerde toetsen die toelaten om de voortgang voor wiskunde, spelling en technisch lezen op te volgen. Het schoolteam benut de gegevens in het kind- en leerlingvolgsysteem vooral om op leerlingenniveau ondersteuning te bieden.

Doeltreffendheid Meerdere initiatieven op schoolniveau tonen aan dat het schoolteam reflecteert over de doeltreffendheid van de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Daarbij staat ze open voor de inbreng van externe deskundigen en ouders.

Op leerkrachtniveau hebben de teamleden minder de reflex om de kwaliteit van de eigen toetsen en observaties in vraag te stellen. Meerdere onderwijzers realiseren zich niet dat hun zelfgemaakte of aangepaste toetsen en hun observaties nog een behoorlijke groeimarge kennen op het vlak van validiteit en leerplangerichtheid. Illustratief zijn de vele vragen over irrelevante weetjes in een aantal eigen wereldoriëntatietoetsen. In de kleuterafdeling is de observatiepraktijk eveneens weinig gestoeld op de leerplannen. Het doelgericht observeren zorgt wel voor een sterkere aansluiting van het aanbod, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding op eenzelfde koepeleigen referentiekader.

Ontwikkeling Bij de meeste teamleden is een zekere veranderings- en professionaliseringsdynamiek aanwezig op het vlak van evalueren en rapporteren. Het schoolteam probeert daarbij zowel in te spelen op druk van buitenaf als op de interne behoefte om de schoolwerking te optimaliseren. Vooral in de lagere afdeling vertragen meerdere factoren de ontwikkeling van de evaluatiepraktijk. Hierdoor moet het team geregeld stappen terugzetten in het vernieuwingsproces en vinden procesgericht en breed evalueren aan de hand van alternatieve evaluatie- en rapporteringsvormen nog onvoldoende ingang in de praktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Na een lange periode van opeenvolgende directiewissels nam de huidige directeur bijna twee jaar geleden de handschoen op om samen met het hardwerkende team het schoolleven in goede banen te leiden. Zij streeft daarbij naar een aangenaam leef-, leer- en werkklimaat voor alle participanten. De directeur stond voor de uitdaging om zich te positioneren binnen een zelfsturend schoolteam dat enerzijds nood heeft aan een stabiel beleid en anderzijds moeite heeft om aan autonomie in te boeten en verantwoordelijkheden af te staan. Na een moeizame start wint de directeur stilaan het vertrouwen van de meeste teamleden. Vooral het kleuterteam ervaart haar betrokkenheid bij het reilen en zeilen van de kleuterafdeling als een verademing tegenover het verleden. De meeste onderwijzers waarderen de initiatieven die de directeur neemt om voeling te krijgen met de specificiteit van het lager onderwijs. Ze blijven echter een gemis aan ondersteuning en coaching op onderwijskundig vlak ervaren. Een beperkt aantal teamleden legt weinig bereidheid aan de dag om constructieve initiatieven te ondersteunen en in de klaswerking te implementeren. Een wijziging in de schoolcultuur en een sterkere gerichte druk, begeleiding en opvolging van sommige teamleden zijn noodzakelijk om een gelijkgerichte benadering van inhoudelijke en organisatorische aspecten van het schoolleven te bevorderen. Hiervoor is een positieve instelling bij alle teamleden noodzakelijk.

Om gestalte te geven aan het onderwijskundig leiderschap schakelt de directeur externe deskundigen in. Gezien de schoolcontext vormt de inbreng van externen een belangrijke meerwaarde voor de verdere schoolontwikkeling. Intern kan de directeur rekenen op verschillende organisatorische werkgroepen maar er ontbreekt nog een ondersteunend netwerk dat mee het pedagogisch-didactisch beleid uitstippelt en de te varen koers bewaakt. Het kernteam heeft geen afdoend mandaat van het schoolteam om een gedeeld inhoudelijk leiderschap te bewerkstelligen.

Visieontwikkeling Meerdere factoren hebben ertoe bijgedragen dat het schoolteam in hoofdzaak op zichzelf was aangewezen en een grote vrijheid kreeg om de onderwijspraktijk naar eigen inzicht invulling te geven. Het verloop van directeurs en zorgcoördinatoren, de verschillen in onderwijsopvattingen en de individuele ingesteldheid van enkele teamleden bemoeilijken een gelijkgerichte werking en zetten een rem op de implementatie van vernieuwingsprocessen.

In het schoolteam leeft het gevoel dat waardevolle acties en vernieuwingen in het verleden te vaak onafgewerkt bleven of uitdoofden door een gebrek aan continuïteit in beleid en visie. Om een gezamenlijke doelgerichtheid tot stand te brengen, heeft de directeur een actualisering van het pedagogisch project, de zorgvisie en het schoolwerkplan opgenomen in haar prioriteitenplanning. Onder haar impuls zijn de eerste stappen op het vlak van visieontwikkeling gezet. Dit resulteerde tot op heden echter nog niet in een gedragen visie op kwaliteitsvol onderwijs die gebaseerd is op hedendaagse onderwijskundige inzichten en die richting en inhoud geeft aan de concrete schoolwerking en de klaspraktijk. In de lagere afdeling vertalen deze visieverschillen zich in een diverse onderwijsaanpak en -organisatie. Het tevredenheidsonderzoek bij de leerlingen vertoont een grote discrepantie tussen een aantal klassen wat betreft de inschatting van het pedagogisch klimaat en het academisch zelfconcept van de leerlingen.

Besluitvorming De directeur beoogt een participatief beleid. Vanuit een geloof in de kracht van bottom-up initiatieven stelt ze zich open voor inspraak en stimuleert ze de teamleden om constructief mee te denken. Het is evenwel nog moeilijk om uiteenlopende meningen te verenigen in een consistent en consequent beleid. Voorlopig verloopt de besluitvorming niet optimaal, waardoor beslissingen te vaak herroepen worden.

De school beschikt over voldoende interne en externe informatiekanalen. De directeur heeft de efficiëntie van de personeelsvergaderingen verhoogd en investeert in de verbetering van de interne communicatiecultuur. Via de ouderraad, de schoolraad, het leerlingenparlement en de recente tevredenheidsbevragingen krijgen ouders en leerlingen de kans om bij te dragen aan de optimalisering van de schoolwerking.

Kwaliteitszorg De schoolanalyse, de tevredenheidsbevragingen en de deelname aan externe toetsen illustreren de bereidheid van het schoolteam om de interne kwaliteit in vraag te stellen en te bevorderen. De resultaten van de schoolanalyse vormden de basis voor de uitwerking van een gefaseerde prioriteitenplanning. Door in de implementatietrajecten de beoogde onderwijseffecten voorop te stellen en door vernieuwingsprocessen tussentijds te toetsen aan deze doelen werkt het schoolteam geleidelijk aan meer resultaatgericht. De teamleden waarderen dat de directeur ernaar streeft om vernieuwingen stapsgewijs te introduceren en opgestarte vernieuwingsprocessen te verankeren.

Prioriteiten en verbeteracties zijn nog te weinig gestoeld op een kritische en grondige analyse van de outputgegevens en de tevredenheidsonderzoeken. Analyses en bijsturingen richten zich in hoofdzaak op het kindniveau en worden te weinig aangegrepen om te reflecteren over de onderwijskwaliteit op groeps-of schoolniveau. Daardoor ontsnappen een aantal belangrijke signalen aan de aandacht.

Het responsief vermogen van het schoolteam kent nog een groeimarge. De directeur stelde recent vast dat er amper werk werd gemaakt van de aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag. Ook een aantal actuele onderwijsinzichten en verwachtingen van buitenaf kregen vooralsnog weinig ingang.

GOK- en zorgbeleid Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is volop in ontwikkeling. Om de gelijkgerichtheid te bevorderen, actualiseert het schoolteam momenteel de bestaande visie op het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Hieraan ging een grondige analyse van de beginsituatie en een bevraging van het schoolteam vooraf. In de nieuwe visie is er aandacht voor de meest relevante noden van de leerlingenpopulatie. Op basis van de beeldvorming heeft het schoolteam een vrij breed zicht op de noden van individuele leerlingen en op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt naar het zesde leerjaar zonder schoolse vertraging op te lopen. Op het ogenblik van de doorlichting stelt het schoolteam binnen zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vooral korte termijndoelen op leerlingenniveau voorop. Omdat er zich weinig problemen voordoen op dat vlak acht het schoolteam het niet nodig om in zijn beleid specifieke aandacht te besteden aan kleuterparticipatie. Het zorgteam probeert in toenemende mate vanuit afspraken, procedures en structuren een schoolorganisatie op te bouwen die de leerlingen optimaal ondersteunt. Momenteel is de kwaliteit van de eerste- en de tweedelijnszorg sterk afhankelijk van de visie, zorggevoeligheid en expertise van de klasleerkracht. Doordat heel wat acties relatief recent zijn, vond nog geen effectmeting plaats. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van meerdere teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Met gevarieerde activiteiten dagen de kleuteronderwijzers de kleuters uit om op een speelse wijze wiskundige inzichten op te doen en muzische technieken en expressievormen te verkennen.
- De kleuteronderwijzers besteden zowel in de plannings- als uitvoeringsfase systematisch aandacht aan de verwerving van wiskundige begrippen en zorgen daarbij voor een graduele opbouw tussen de verschillende leeftijdsgroepen.
- Een aantal onderwijzers integreert doelgericht een wiskundig aanbod in hoeken- en contractwerk en benut deze werkvormen om te differentiëren en te remediëren.
- Een aantal onderwijzers komt met de X-map tegemoet aan specifieke noden van leerlingen met een leervoorsprong en integreert hierin onder meer een uitdagend en stimulerend wiskundig onderwijsaanbod.
- Een aantal onderwijzers levert degelijke inspanningen om leerlingen muzische expressievormen te laten beleven en te exploreren en verliest daarbij het beschouwende aspect niet uit het oog.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het professionaliseringsbeleid stemt de gezamenlijke professionaliseringsactiviteiten af op de gedetecteerde schoolprioriteiten en stimuleert individuele deskundigheidsbevordering in functie van eigen noden en interesses.
- Het lopende vernieuwingstraject rond evalueren en rapporteren is gebaseerd op een sterkte-zwakteanalyse die enkele jaren geleden plaatsvond.
- Het team van de kleuterafdeling bouwt de expertise in verband met doelgericht plannen en observeren verder uit en zorgt voor een voldoende breed en evenwichtig beeld van de ontwikkeling van de kleuter in het kleutervolgsysteem.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur legt een grote dynamiek aan de dag om samen met de geëngageerde teamleden het schoolleven in goede banen te leiden.
- Binnen haar pedagogisch-didactisch beleid heeft de directeur gerichte aandacht voor de sturing en coaching van de kleuteronderwijzers.
- Vernieuwings- en verbeteringstrajecten vloeien voort uit een zelfevaluatie op schoolniveau of sluiten gedeeltelijk aan bij bevindingen afkomstig van externe instanties.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Om de planlast te verminderen kan het team van de kleuterafdeling de aanwezige registratiesystemen voor de observatiepraktijk op elkaar afstemmen.
- Het team van de kleuterafdeling kan de gradatie van kalenders, pictogrammen, ontwikkelings- en spelmaterialen en terugkerende thema's optimaliseren en het aanbod in de hoeken in functie van wiskundige initiatie en muzische vorming verder verrijken.
- Bij de oudste leeftijdsgroepen kunnen de onderwijzers bijkomende mogelijkheden creëren om leerlingen zelfgestuurd en actief denkhandelingen en strategische vaardigheden binnen wiskunde te laten ontwikkelen.
- Een aantal onderwijzers kan de kwaliteit van de eerstelijnszorg onder meer binnen het leergebied wiskunde optimaliseren en de toegekende uren in het kader van tweedelijnszorg efficiënter benutten.
- Het team van de lagere afdeling kan de muzische expertise van enkele onderwijzers sterker aanwenden om de kwaliteit van het muzische aanbod en de organisatie ervan te verhogen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de aanwezige interne deskundigheid gericht aanwenden en bevorderen door te leren van elkaar via hospiteren, intervisie en expertise-uitwisseling.
- Het schoolteam kan een gelijkgerichte en gedragen visie op evalueren en rapporteren ontwikkelen die rekening houdt met het eigen pedagogisch project én met de krachtlijnen van de leerplannen, eindtermen en ontwikkelingsdoelen.
- Het team van de lagere afdeling kan de mogelijkheden van breed en procesgericht evalueren sterker benutten om de leerlingen actiever bij het evaluatieproces te betrekken en de persoonlijkheidsontwikkeling evenwichtiger in kaart te brengen.
- Het team van de lagere afdeling kan criteria en procedures afspreken voor de gelijkgerichte evaluatie en rapportering voor alle leergebieden én de leergebiedoverschrijdende thema's.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de eigen schoolvisie en andere schoolspecifieke visieteksten doelgericht realiseren in de dagelijkse onderwijspraktijk.
- Het schoolteam kan de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplannen een meer centrale plaats geven in de gezamenlijke visievorming en in de verschillende facetten van de schoolwerking.
- De directeur kan sterker investeren in een gedeeld intern leiderschap dat de onderwijskundige beleidslijnen mee uitzet en bewaakt.
- De directeur kan het team van de lagere afdeling sterker ondersteunen door een beroep te doen op externe begeleiding en door de implementatie van afspraken en vernieuwingen op te volgen en de impact ervan op de klaspraktijk daadwerkelijk na te gaan.
- De directeur kan haar beleidsvoerend vermogen versterken door een doordachte besluitvorming en een heldere communicatie.
- Met het oog op de uitbouw van een kwaliteitszorgbeleid kan het schoolteam observatie- en prestatiegegevens en resultaten van tevredenheidsonderzoeken kritischer analyseren op groeps- en schoolniveau als basis voor gerichte bijstellingen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers moeten met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen muzische vorming van bereiken.
- De school moet de organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne verbeteren en maatregelen nemen om meerdere facetten van de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

Wat betreft de regelgeving

- De school moet een eigen planning uitwerken voor het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen (decreet basisonderwijs – art.44 § 2.2°).
- De school moet de regelgeving voor de uitreiking van de getuigschriften basisonderwijs en de bijhorende attesten respecteren (decreet basisonderwijs – art. 53-57, besluit van de Vlaamse Regering van 24-11-1998 en omzendbrief BaO 98/11).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **04-12-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

- De school moet een eigen planning uitwerken om de leergebiedoverschrijdende eindtermen na te streven (decreet basisonderwijs – art.44 § 2.2°).
- De school moet de regelgeving voor de uitreiking van de getuigschriften basisonderwijs en de bijhorende attesten respecteren (decreet basisonderwijs – art. 53-57, besluit van de Vlaamse Regering van 24-11-1998 en omzendbrief BaO 98/11).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **04-12-2017** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Els VER EECKE de inspecteur-verslaggever	Sara DE SMET de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	